

en anden skillingsvise eller tekster af andre forfattere.

Efter disse indledende bemærkninger følger de 110 viser, som Thomas Thomsen netop gengiver på denne 4 siders originalfacon også med bibeholdelse af det oprindelige format, den oprindelige tegnsætning og skrivemåde.

Hver vise er – hvis nødvendigt – forsynet med noter, og bogen afsluttes med melodihenvisninger og en førstelinie-registrant. Det blev til en sjov og fornøjelig bog.

Gerda Bonderup

Rom er et fortryllet bur. Den gyldne epoke for skandinaviske kunstnere i Rom. Red. af Tue Ritzau og Karen Ascani. Udgivet med tilskud fra Kong Frederik og Dronning Ingrid's Fond til Humanitære og Kulturelle Formål, Carlsbergfondet, Ny Carlsbergfondet, Fonden til Fædrelandets Vel, Nordisk Kulturfond. (Rhodos, 1983). 264 s. ill.

Bogen er udgivet i anledning af 150 års jubilæet for Den skandinaviske Forening i Rom, 28. januar 1983. Ambitionerne omkring udgivelsen har givetvis være høje, og tilskuddene fra de mange fonds har muliggjort et luksuriøst udstyr med 64 farveplancher – hovedsageligt med danske kunstneres værker – talrige gengivelser af kunstnerportrætter og faksimile af digte og festsange i foreningens eje. Trods anstrengelserne er bogen skuffende som nyeste skildring af de skandinaviske kunstneres ophold i Rom i den såkaldt »gyldne« epoke. Selve afgrænsningen af epoken er uklar, »guldalder« er ikke et tidsmæssigt sammenfaldende begreb for litteratur og de bildende kunster, desuden er foreningens »gyldne« epoke klart den sidste halvdel af 1800 tal-

let, og resultatet er et kalejdoskopisk billede af romrejsende kunstnere fra 1700 tallet til vore dage. Angelo Hjort synes f.eks. at opfatte epoken som den, hvor han forgylder Rom med sit nærvær. Hans indlæg »Buret og skramlet« er bogen mærkeligt uvedkommende. Det længste afsnit er skrevet af H.E. Nørregård-Nielsen og hedder »Om de danske kunstnere i Rom«. Usammenhængende og springende beretter han de kendte anekdoter om de danske kunstnere i Rom, efterladende en klaustrofobisk fornemmelse, karakteristisk for dele af den danske kunsthistorie, som var Eckersberg, Thorvaldsen, Freund m.fl., de eneste kunstnere, der nogensinde bærede byen med deres besøg. I afsnittene om de øvrige skandinaviske kunstnere, forfattet af fagfolk fra de respektive lande, begynder et billede at tage form og liv af en kunstnerkoloni i bevægelse og forandring og med kontakter til andre landes kunstnere i den kulturelt fascinerende og gæstfrie metropol. Først i afsnittet »Norske kunstnere i Roma« nævnes dansk kunsthistories sorte får, den i sin samtid særdeles velrenommerede Carl Bloch. Og først i afsnittet »Svenska Konstnärgrupper i Rom« gøres der opmærksom på, at arkitekter også er en slags kunstnere.

Men der snart opstår revner og sprækker i det blankpolerede, aldeles udsagnsløse billede af den danske guldalderkunst, som læseren her atter engang præsenteres for?

Wivan Munk-Jørgensen.

Jakob Hansens breve til Martin Andersen Nexø. Bidrag til belysning af et venskab ved Børge Houmann. (Forlaget Sirius, 1981). 136 s.

Mens Martin Andersen Nexø formodentlig ikke behøver nogen nærmere